

Sympsalma

creaturam q̄z aliam cum in actu dilectionis sue infinito non videatur inueniri posse plus vel min⁹. Sed videtur econtra si omnia dilexit equaliter cu non fallat in dilectione sunt omnia equaliter bona. **A**mplius si diligit omnia et nihil odit eorum que fecit. quo pacto creature sue quas fecit q̄t die deficiunt. corrūpuntur. interest moriuntur. nemus morte temporali. sed qd horribilib⁹ est. etiā solo cogitatu moriuntur eterna. Propterea si diligit omnia cur nō omnibus dat salutem. cur non speritatem cur non delicias. cur malis prospira cur bonis aduersa. Cur multa tolerat imo laudat in creaturis irrationalib⁹. superbiam in equo. Inuidiam in cane. Iram et ferocitatem in leone. **A**variciam in cornicula. segniciem in bubone. luxuriam in sue vel hirco. gulam voracem in lupo. et ita de similibus. qualia tamen velut odiens reprobatur in hominibus punit et damnat. Tales sūt questiones super prouido et ordinatio amore dei sine numero. **P**ro quibus sit hec vñica conclusio q̄ amor dei in se vñicus est inuariabilis et immotus. siue cōparetur ad homines saluandos siue ad damnandos siue coaptetur ad creaturas irrationales attū multiplex et varius dicitur amor eternus. relatus ad effectus secundus quos dicitur recipere mai⁹ et mi-

decimū.

cccliii.

nus in amādo prout creature siue plus recipiunt vel min⁹ de perfectione in essendo. **A**liquib⁹ contulit solum esse. aliquibus vivere. qui busdam sentire. nonnullis ratione cīnari et intelligere. Superadīdit autē electis suis benevivere et letari cī beneplacito ḡfesue. q̄s fecit capaces et participes imaginis. et glorie siue per memortam sui intelligentiam eternoꝝ. cū merito hic in via in osculo sancto oris sui sub spe beatificationis in gloria. Neqz est qui dicere possit cur ita facis. qui omnia quecunqz voluit fecit facit et faciet in secula seculorum.

Explicit nonum sym- psalma.

Incipit sympsalma

decimum. in quo tangunt q̄tuor ultime proprietates amoris scz. xlviij. xlviij. xlxiij. et. l.

Tunc amor vineas ortos et poma reseruat. **O**scula vult pueri fortis amor q̄si mors. **A**mor visitat ortos. **V**eni dulce mi egrediamur ut re seruat poma dilectio. vult osculari fratrele nisi infatez. qz fugēte ubera m̄ris. **Q**uis mihi det te. frēm mēli ut. **D**elicz fort. vt mors dilectio. **E**t si q̄tuor istas amoris proprietates ultimas quasi totidē linguas igneas. vel scintillas. aut sub similitudine fontis quasi toti-

Super cantica

dem risuulos Iuxta q̄s canit̄ de/
cimū et postremū sympsalma can/
ticorum quos possemus adapta/
re precedentibus scđm anagogi/
am et allegoriam. nihilomin' pla/
cer appropiare per tropologiaz
amori purgatiuo quasi pro ado/
lescentilis. quarum non est nume/
rus Plures siquidem sūt imperfe/
cti qm perfecti v cl diu iam profi/
cientes. Cōpetit adolescentilis
adhuc lac sugere cum infante i Hu/
quem introduxit fratrem suum su/
gentem ubera matris sue. que hic
accōmode multū intelligitur vir/
go maria. Juuat intentionem no/
stram quia deinceps per totum
capitulum nulla sit mentio de di/
lecta sub appellatione sponsae. sed
soror appellatur et dilecta de qua
subiungitur. T̄oror nostra pariu/
la est et ubera non haber. I quasi
nondum sit apta viri cōubio.
Amor purgatiu' et perfectius
differentes habent conditiones
sicut et persone quibus habent
incipientes et perfecte multuz di/
stant. Sicut preterea diversifican/
tur in triclinio cordis inferius et
superius habitaculum. aut poti'
ex a sublimissima super ipm tricli/
nium. de quo plurima supponunt
hic declarata super cantica canti/
corum marie. specialiter tractam
scđo. Et eruit sp̄s meus Et
in ope metrico sup idem m̄ḡ vi/
cibus repetitis. Amor purgati/
u' in adolescentula sunamite dum

Canticorum.

inchoat t̄ps amantū adhuc par/
uula. nedū apta numero cōcubina/
rum vel reginaz donec adoleue/
rit etas et vberib' intumuerit. cō/
uerti debet ad considerationes
humanitatis xp̄i maxime dū in/
fantulus erat. sugens ubera ad
lfram matris marie vel per alle/
goriam matris ecclesie Ita fatek
bernard' se egisse in nouiciatu su/
per illo fascicul' mirre dilect' me'
mibi. Et alioz sine nūero sūt ex
pla Altera (qd sequeus ad istam
est) p̄ passiones sensuales vera/
citer flunt in concupiscibili et ira/
scibili sic amantis et se affidentis
per pletatē et gaudiuz. spez timo/
rem tristiciam. De osculatio p̄te/
rea non queritur immediate fieri
ad caput xp̄i qd est deus rbi est
os ei' diuinū. sed ad pedes h̄sia/
tatis querendo venia. vel ad ma/
n' sp̄s. in petendo et reddendo
gratia. vt p̄ primū osculum decli/
net a malo. per scđm faciat bons
quousqz dignetur dilectus tenere
manum dexteraz ei' et deducere
hoc est delectabiliter ducē et cuz
gloria suscipe vt ia pfed' amor
dicat. Defecit caro mea q̄ cor me
um. deus cordis mei. et p̄s mea
de' in eñu. Deniqz cōuenit hu/
ic amori purgatiuo vita actua
consistens principaliter in refre/
natione viciorum cum assuefacti/
one virtutum moralium. qui /
bus presuppositis quasi pro dia/
plamate loquatur iam tctus

Sympsalma

noster et ab eo sumam⁹ que req⁹
rit amor iste. **A**mor purgati⁹
quē nouitiū dicim⁹. qui p̄tendit
ad oēs r̄hianos. litteratos et iōsi
otas. imperfectos. pficientes. et p̄f/
fectos. p̄t rememoratiōem suaz
ad paucissima reducere. magl. p̄
interiectiōes suspirādo. qm p̄ s̄bi
tilia speculādo. **S**upponam⁹ ex an
cilla theologie grāmatica q̄ in
iectio ē ps orōnis significās men
tis affectū voce incognita. **A**ddi
poterat gestu incognito. **P**rimuz
pter aures discipline capaces.
Altēz ppter oculos gestuū ognī
tores. **D**ixerim⁹ ista qz nulla ps
orōis efficacior est ad mouēdos
affect⁹ q̄ interiectio. tradēte hu
gone et experientia teste. **G**estus
sūt ad oculos. voces ad auditū
exempla sūt i sēsib⁹ lib⁹ māifesta q̄lia
videm⁹ trāsserri p̄ deuotos sim
plices in orōibus suis ad deū. co
ram imaginib⁹ crucifixi. **N**ut ia
centis r̄pi in presepio. vel adora
ti inter magos vel p̄ficiati in tēplo
vel fugiētis in egyptū vel reuer
tētis v̄l inuēti in tēplo. v̄l descēdē
ti in nazareth. **S**impliciū itaqz fi
des. et si non p̄t ad rememoratio
nez altitudinis sapientie dei peri
tingē. p̄ subtiles intellectus medi
tationes. fiat qđ dicit dionysius
ad congregantis patris vnitatē
et deificam simplicitatē vnio vel
vnitio. **A**d qđ faciendū simplex
fides. et erigens spes. et ample/

Decimū.

cccix.

xans amor sufficiūt. magis affe
ctualiter suspirādo quasi p̄ incie
tiones. quales sūt. **O** vñnam q̄
p̄ intelligibiles alias speculatio
nes. q̄ nō sūt in hōis arbitrio. sic
interiectiōis affectōes. **N**ihil em̄
magis in p̄tāte n̄ra ē qm deside
riū vel volūtas. **C**eterū practica
ptz in istis latissime p̄ oēm lectio
nem. meditatōez et orationē inno
cogitationē vt ofestiz suspiret a/
mor nouiti⁹ ad deū q̄uocūqz ipo
natur sibi. vel in speculo. vel in e/
nigmate interius vel exteri⁹ intel
ligibiliter vel sensibiliter vt dicat
cū psalmista. **D**iligā te dñe fort
tudo mea. v̄l adhuc succincti⁹ cū
illo. q̄ recogitās dictū apli. **O**r q̄a
sum⁹ filij dei misit de⁹ i corda n̄ra
sp̄m filij sui clamātē. **A**bba p̄ Re
flexit se sup se. **Q**uid postulas dū
dict. abba p̄. **R**ūdit sibi ip̄i suspi
rād⁹ malta te. **A**dhesit in isto te
nihil v̄ltra petens. qz neqz qđ pe
teret v̄ltra patebat. **C**ōposuerūt
sibi multas p̄ multitudine diuina
rū inspirationū visitationes. r̄fis
ones hm̄oi breuissimas oformes
affectui pietatis vt illud ybi ibus
sbi maria. **D**ilect⁹ meus mihi et
ego illi. **D**ñe ieu suscipe sp̄m meū
Et ita de q̄libet petitione orōnis
vñice sic dicēdo cū suspiratōe in/
lectiū. **O**p̄. o n̄. o q̄ es in celis.
celatis ineffabilib⁹ et ignot. **O**sā
ctificeſ nomē tuū sacrificās i ſciſi
cādū. **O** adueiat regnū tuū. r̄gnū

Super cantica

omnium seculorum. ut sis omnia
in oibus. et regnes in me quia re/
gnare debes. **O** fiat voluntas tua
preceptua. prohibitiua consulti/
ua. cohibitiua et voluntas bene/
placiti tui sicut in celo et in terra
Queritas autem faciem tuam a volun/
tate permissionis tue. quoniam
indignatio est contra vicia. non
eorum voluntio. **P**terea rogamus
Conuertere nos deus salutaris no/
ster. et conuertendo nos auerte
iram tuam. cadere non permittes
nos a nobis. **A**mor nouitius
potest in remembrance pro
omni subtilitate. et scientia. fixos
habere et herentes oculos spe/
ctantes ad incarnationem domini no/
stri iesu christi. qui per euangelia di/
gesti sunt et in pictis vel sculptis
imaginibus ostenduntur. satis co/
formiter ad apostolum. **N**ihil inquit in/
dicauit me scire inter vos nisi ihu
christum et hunc crucifixum. **S**imilis
est ratio vel potior. de rememo/
ratione circa eucharistie sacramen/
tu. **A**t vero diceret forte aliquis
quod in picturis que imaginibus repre/
sentatur deus sub formis sensibili/
bus. que occasionem dant errori/
si sicut in figuraione sancte trinitatis.
Respondemus cum illo qui di/
xit **D**ictoribus atque poetis. quod lib/
er audendi fuit equa potestas
Omni ut pictores fingunt illa que
ad rei veritatem aliter se habent
vel habuerunt. Ita scriptores ne-

canticorum.

dum poetici sed prophetici et euangeli/
ci et morales multa dicunt sub/
parabolis et figuris aliter. quod
res se habeat. nisi coaptent signa
rerum cu[m] rebus. **S**ufficiet igitur
amori nouitio. pro omni subtilita
te exercitiu[m]. in desiderio catholi/
ce vite presentis cum suspirio ad
eternam quasi dicendo. **L** Quis mi/
hi det te fratrem. ecce Icum similius
ascensu[m]. protesi[u]s. et unitius
interictionu[m]. affectibus ut **O** ab/
ba pater. **O** diligat te. **O** osculer te
O amem te. **A**mor nouitius sci/
ens ab apostolo quod oportet acce/
dentem ad deum credere. quod deus
est. et quod se querentibus remune/
rator est accipit fidem et spem per
quas dirigitur et erigitur ut dic/
at. **E**go dilecto meo[rum] ad me co/
uersio eius. **I**nde dotata chari/
tate quia diligentibus se diligit. co/
uertitur ad orationem sciens illud.
Sine me nihil potestis facere. **E**t
quia nemo venit ad patrem nisi
trahi. adiungit sibi spei et charitati
oracionem ut approximet deo. secundum
doctrinam dicens. **E**t quia ora/
tio sepius arida est et nisi latet
et soueat[ur] adiungit lectionem se/
cundum doctrinam pietatis. quam co/
tinent vniuersae scripture canonice
et sancte devotioni congruen/
tes. **E**t has significat sub meta/
phoris varis ad lectio[n]em et me/
ditatio[n]em aptis. ut per agrum in
quo est thezaurus regni celorum

Sympsalma

In quo per allegoriaz dicit erisse
Jacob et Isaias ad meditanduz
Copar et libros villis q vineis
et malis punicis vnde suscipit flo
res et fructus sanctorū desiderio/
rū ut incipiat doctrine lac in ybe
ribus que dare possit dilecto.

Coniugit ad extremum fidei spēl
charitati orationi lectioni q medita
tioni ḡfarū actionē que in odo
re mādragoraz spirantiū in spos
tis sensuū suauiter et ad fecundita
tem valentiū designatur. Amor
nouicius subinde notat xprietatē
alteram antepenultimā in ordine
q̄nquaginta et scđam in hoc sym
psalmate sine qua nullus aut exi
guus in doctrina pietatis pfecit
accrescit. Et hec est rememoratio
seu nō obliuiosa retentio perlecto
rum. Et hoc obseruasse denō ybi
subsequit. Omnia poma noua et
vetera dilecte mi seruauit tibi. Sup
bonitate q adiutorio memorie sen
sualis intrinsece. Multi multa tra
viderūt. Seneca in eplis Tullius
in rhetorica noua tradens artem
q̄ndam pro rhetoribus cōposue
runt. alij certas abbreviatōnes sē
tentiarū. vel ex alijs compositas
tradiderūt memorie. figuras non
nulli. p̄trixerunt quemadmodum
fecimus cantici cordis q alibi de
pēnis colubē de psalterio q alijs
musici. Tradūtur hac intētiōe in
mathematicis figure theoreuma
tum. nō vt ibi maneat herēs ima
ginatio. Alioqñ dicēte Augustino

Decimū

CCCx.

facilius est in terra nauigare q̄ p
hui'mōi figuras scientiā adquirē
Alioquin p̄terea reddetur homo
faciliter fantasticus et inept' ad
intelligibilia. Sint igit̄ figure pau
ce et ordinate ad adiutoriū sancta
sie. ministrare debentis intellectui
fantasmata clara serena ordinata
tranquilla ad intelligibiles spēs
abstrahendas s̄m quas intellect'
et voluntas iaz valeant dimissis
vel quasi sopitis fantasmatibus
negociari circa rationē intelligentiam
et amore diuinorū. Cōuenit
hoc modo rememorari parabolī
cos sermones scripture sacre par
ticulaē insuper historias de reb'
singularibus. Nam cū scientia s̄m
Aristotile sit de primis per se vni
uersalibus et necessariis nūq̄ ha
betur scientia de p̄dictis nisi per
reductionē ad intelligibilia q vni
uersalia. ppter que sensibilia q pri
cularia inducūtur tanq̄ pro c̄pē
plis manuducētibus a sensibus
in intellectū. Sic enim omnia littēa
liter posita de historijs reducūtur
ad vniuersalē dei p̄udentiā. nec
aliud nititur ostēdere. aut ad mo
ralem et diuinam instructionē sub
vniuersalibus regulis vt q̄ lya si
gnificat vitā actiūā et rachel vitā
cōtemplatiā sicut martha q ma
ria petrus et iohes et ita de simi
libus suo modo s̄m que sciētia cō
cludit̄ vera et certa. quod fieri
nequit innitendo imaginationi q
memorie sensuali. Amor nouici'

R. 1

Sup Canticā

cōcepto feroore spiritus ex docēna pietatis q̄ assidua ruminatōne īpius iam oscula vult pueri xp̄i
L Quis mihi det inqt te fr̄em meū
Ip̄ oformitatē hūanitatis L fugētem vbera matris mee Ip̄ dignationē nimie charitatis L vt inueniāte solum foris Ine turba pudoris turbatiōez inducat L Et deostuler te Ip̄ sincerū et sanctū deuotiōis affectū. in pignus dilectionis q̄ aram sperate despōsationis L q̄ iāme nēo despiciat I velut idignam te tāto amore L Apprehendā te I nō xp̄ijs viribus sed dignant̄ ap̄prehensa a te L et ducā L ducta a te Lin domū m̄ris mee I q̄d est v̄lis ecclesia fideles in te regenerās L q̄ in cubiculū genitricis mee I q̄d est aliqua sp̄alis et artior religio q̄z sola v̄lis s̄b te abbate christo v̄bi obseruer orner et erudiar in nouiciatu meo placentior esse tanq̄z s̄b aggeo eunuchō in triclinio femiarū Libi me docebis I q̄m tu de⁹ sci entiarū dñs es q̄ edocta et sp̄uali bus epulis referta. De manu tua L dabo tibi poculū ex vino cōdituz Let mustū maloz granatoz meo rū Inō quo tu vescaris v̄l inebrari sed ego per te Dicā quoq; ex sentētia in experientia sp̄us et deuotio L leua eius sub capite meo Ip̄ spei sustentationē. q̄tenus in pace in id ip̄m dormiā et req̄escā Do nec dū tu dñe singulariter ɔsticūris mel q̄ dextera L charitatis tue L amplexabit me Itē ptegētez cu

canticorū

Stodiēte in me trāquillū hūc deuotionis statū a turbatione hoīm et cōradiōne linguarū per ministeriū filiarū hierusalē quib⁹ digneris ita mādare et dicere L Adiuro vos filie hierusalē ne suscitetis neq; euigilare faciat̄s dilectā donec ip̄a velit Quinetiā dicant cū admiratione L Que est ista que descendit de deserto delich̄s affluens innixa sup̄ dilectū suū I Nimirū ego sum monita per te per os yslae suadentis Ut qui ābulauerit in tenebris et non est lumen ei speret in dño q̄ innita super dñm deū suū Ceterū gr̄as ago dilecte mi. q̄a dicis et ita fecisti L Sub arboē malo suscitaui te ibi corrupta est mater tua ibi violata est genitrix tua L Arborē malū intelligo crucē tuā ibi corrupta est et violata mater mea. sapientia tua q̄ bonorū omniū mater est et genitrix in virtute ex morte culpe suscitās me Audio deniq; et obedio dum precipis L Pone me vt signaculuz super cor tuū vt signaculum super brachiū tuū L Sed obsecro fiat in me experimentaliter causa que s̄biū ḡtur L Quia foris est vt mors dilectio L Amor nouici⁹ sic dixisse seu optasse putetur sub typo dilēce sunamitis adolescētule. Nūc p̄ tracetur v̄ltima xp̄rietas amoris que cōueniens est in quocūq; qui vere dixerit Fortis amor quasi mors Mortificatio siquidem fit carnaliū desideriorū in bonis. dū

Sympsalma

crescente charitate minuitur et moritur cupiditas. Zelus insuper vel nulatio Christi dilecti quod durus. Igitur actus quod passus est sicut infernus. docuit hoc sua mors in cruce ex qua factus est illud. O mors ero mortua et morsus tuus o inferne. Docuit hoc idem zelus. emulatio tot martyrum pro dilectione Christi in quibus fuerunt lampades ignis. Lampades ignis atque flamarum. In quibus pterea laque mite. Ipopulorum et tyrannorum non potuerunt extingue caritatem nec flumina super irruentium tribulationum et exundantium super modum. Obruerunt illa. In quibus denique factio declamauerunt. Si dedeit homo omnem substantiam domum sue pro dilectione quam nihil despicit eam. Imo nec anima propria dilectione facit cariorē proclaimantes cum apostolo. Siue viuum siue moritur dominus sumus. Amor perinde nouicius ne cotemmenodus haeretidens videtur. a Christo omen datur humilitas eius. sagacitasq; virtutisq; in fine capi et libri. contra vanum timorem et noxiū temorem. Sosor nostra loquitur Christus velut ad filias celestis hirsuta. Parvula est per sui reputationem. Let ybera non habet lex crescentia per timorem. Quid faciemus sorori nostre in die temptationis. Quoniam alioquid est? Ivarus hereticorum astuchis aut hostiū ceterorum insultibus crebris. Rident ad tuiationem parvule sororis. Si murus est Icar

Declinū

CCCLXII

dinalium virtutum et donorum constitutus ad custodiā eius. L edificem super eum pugnacula argentea. Ip collatio doctrinarum. eloquentia fulgētiū. Si hostiū est per quod ingredi possit hostis. I pingamus illud tabulis cedrinis. Noc est imputribilibus respōsionū sentētis. Porro gratus amor sunamit. nostrae abysac confitetur in se iam implētū esse quod pponit faciēdū. Ego inquit murus. I clausus scilicet vndeque ad defensionē virtuosam ne subintraret hostilis inuasio. Let ybera mea sicut turris. I adstantem et sagace. erundē hostiū desuper impugnationē. Ex quo. I virtutū ornatu resistendo et agendo. I scia sū corā dilēco. Imeo. I q̄li pacē reperiens. Quia cum fortis armatur. cui stodit atrium suū in pace sūt omnia que possidet. neque timori cedit mundo diabolico vel humano. non quidē propria virtute sed illius qui custodit et custodibus tradit. Propterera sub typo vince subdit de nostra sunamit. Vinea fuit pacifico in ea. I subaudi pace de quo modo dictum est ex quo facta sūt coram illo quasi pacem reperies. Que vinea habet oculos qui sūt potentie et vires ipsius anime cum habitibus et actibus suis. Tradidit. I pacificus Christus. I eam custodibus angelicis. I et doctoribus seu prelatis et hoc quidē non sine mercede quoniam vir affert per fructum eius mille argenteos. I qui sūt to-

R. Z.

Svp Canticā

tidem actus boni vel meritorij in numeri pfectione designati. **E**cce firmas rursus ipse xp̄us custodiā adolescentule sue sub pmissie vinec typo dicit. *Vinea mea coram me est. Iper cōplacentiā et custodiam.* **D**einde protin' sermonē cōuertit ad eādē. **M**ille largētei supple sūt illius qui est tibi pacificus. **R**emuneratōnes perfecte reddentur eis qui sunt tui pacifici. **I**rogantes q̄ ad pacē tuā sunt et efficaciter labo rantes. **L**et ducēti largētei quasi pfectioris numeri. **b**is qui custodiūt fructus eiusdē. **I**n vinee ne per dantur aut demoliantur. **N**equi tur vox dilecti xp̄il. **Q**ue habitas in ortis. **I**doctrinalis pietati. et vir tualis opationis. **L**amici auscultat. **I**te qui sunt omnes zelantes pfectū salutis tuel. **F**ac me audire vocez tuā. **In**ō clamo ē verboz exteroz sed piorū desideriorū. **A**mor no uicius respōdet vel ex humilitate verecūda indignā se reputans lo qui dilecto sub pñtia amicoz. **F**uge dilecti mi. **I**sicut petrus. **E**xi a me dñe vel si altiora sentiamus de ea dicemus hanc rñsionē. et fidu cia pcedere et per insinuatōz oscu lum et amplexuz dilecti postulare in petitōne secreti ad altiora secre tiori qz loca qz sint orti cū amicis. **I**ta enī p̄us optauēat. **Q**uis mihi det te fratrē meū fugentem vbera matris mee ut inueniā te soluz fo ris et deosculer te et nemo me dei spiciat vel respiciat. sperans a di

Canticorum

lecto fugiente super montes aro matū posse se sursuz trahi amoro so quasi spirio blāda susurravit in amicorū pñtia. **F**uge dilēce mi assimilare capree hygnuloq̄ cert uorū. **I**per alacrē amoris et sursuz agentis hilaritatē. **L**super mōtes aromatū. **I**montes eternos a quibus mirabiliter illuminas vbi est secretū solitudinis. serenū luminis cubiculū pacis. latibulū caliginis in foraminibus petre in caverna macerie vbi sunt deserta seculorū et speciosa deserti regio pacis et lu cis et terra viuentū deserta inuia et in aquosa carnalibus vbi est de sideriū collū eterno rbi loq̄ris ad cor in multitudine magna dul cediniis amātibus te abscondens eos in abscondito faciei tue a cō turbatione hominū et in abscondito tabernaculi tui a cōtradictione linguarū. **I**lluc ad extremū tracta et posita sola cum solo vnica cum vnico quid aliud expectem. quid orem quid insinuem a dignatione dilecti mei nisi illud ab initio osculetur me osculo oris sui

Explícit Jōbes Gerson svp can tica canticoz